

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Документ за разглеждане в заседание

A7-0198/2010

10.6.2010

*****I**
ДОКЛАД

относно директивата на Европейския парламент и на Съвета относно правото на устен и на писмен превод в наказателното производство (00001/2010 – C7-0005/2010 – 2010/0801(COD))

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

Докладчик: Sarah Ludford

Легенда на използваните знаци

- * Процедура на консултация
- *** Процедура на одобрение
- ***I Обикновена законодателна процедура (първо четене)
- ***II Обикновена законодателна процедура (второ четене)
- ***III Обикновена законодателна процедура (трето четене)

(Посочената процедура се базира на правното основание, предложено в проекта на акт.)

Изменения към проект на акт

Измененията към проекта на акт, внесени от Парламента, се обозначават в ***получер курсив***. Отбелязването в *курсив* е предназначено за съответните технически служби и се отнася до частите от проекта на акт, за които е предложено изменение с оглед изготвяне на окончателния текст (например очевидно грешни или липсващи части в текста на даден език). Предложенията за поправка подлежат на съгласуване със засегнатите технически служби.

Антетката на всяко изменение към съществуващ акт, който проектът на акт има за цел да измени, съдържа трети и четвърти ред, където се посочват съответно съществуващият акт и засегнатата разпоредба от него. Възпроизведените части от разпоредба на съществуващ акт, която Парламентът желае да измени, но която остава непроменена в проекта на акт, се отбелязват с **получер** шрифт. Евантуални заличавания, които засягат такива части от текста се обозначават по следния начин: [...].

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ	5
ПОЗИЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ	6
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ	18
ПРОЦЕДУРА.....	21

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно директивата на Европейския парламент и на Съвета относно правото на устен и на писмен превод в наказателното производство (00001/2010 – С7-0005/2010 – 2010/0801(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид инициативата на група държави-членки (00001/2010),
 - като взе предвид член 76, буква б) и член 82, параграф 2, втора алинея, буква б), от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които инициативата е представена на Парламента (С7-0005/2010),
 - като взе предвид член 294, параграфи 3 и 15 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - като взе предвид предложението на Комисията (СОМ(2010)0082), което има същата законодателна цел,
 - като взе предвид обосноващите становища, изпратени на неговия председател от националните парламенти, относно съвместимостта на инициативата с принципа на субсидиарност,
 - като взе предвид членове 44 и 55 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (А7-0198/2010),
1. приема на първо четене позицията, изложена по-долу;
 2. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента на Съвета, на Комисията и на правителствата и парламентите на държавите-членки.

ПОЗИЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ *

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно правото на устен и писмен превод в наказателното производство

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 82, параграф 2, буква б) от него,

█

като взеха предвид инициативата на Кралство Белгия, Федерална Република Германия, Република Естония, Кралство Испания, Френската република, Италианската република, Великото Херцогство Люксембург, Република Унгария, Република Австрия, Португалската република, Румъния, Република Финландия и Кралство Швеция¹,

след предаване на проекта на законодателен акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура²,

като има предвид, че:

- (1) Европейският съюз си е поставил за цел да поддържа и развива пространството на свобода, сигурност и правосъдие. Съгласно заключенията на Европейския съвет, проведен в Тампере на 15 и 16 октомври 1999 г., и по-специално точка 33 от тях, принципът на взаимно признаване следва да се превърне в основа на съдебното сътрудничество както по гражданскоправните, така и по наказателноправните въпроси в рамките на █ *Съюза, тъй като взаимното признаване на съдебните решения и присъдите и необходимото сближаване на законодателството биха улеснили сътрудничеството между органите и съдебната защита на индивидуалните права.*
- (2) На 29 ноември 2000 г., в съответствие със заключенията от Тампере, Съветът прие програма от мерки за изпълнение на принципа на взаимно признаване на решения по наказателноправни въпроси³. В увода на програмата от мерки се посочва, че взаимното признаване „има за цел да укрепи сътрудничеството между държавите-членки, но и да подобри защитата на индивидуалните права“.

* Изменения: нов или изменен текст се обозначава с *получер курсив*; заличаванията се посочват със символа █ .

² Становище... (все още непубликувано в Официален вестник).

³ ОВ С 12, 15.1.2001 г., стр. 10.

- (3) Прилагането на принципа на взаимно признаване на решенията по наказателноправни въпроси предполага, че държавите-членки имат взаимно доверие в наказателноправните си системи. Степента на взаимно признаване зависи в голяма степен от редица параметри, които включват механизми за защита на правата на заподозрените и общи минимални стандарти, необходими за улесняване прилагането на принципа на взаимно признаване.
- (4) Взаимното признаване може да действа ефективно единствено в дух на доверие, като по този начин не само съдебните органи, а всички участници в наказателния процес възприемат решенията на съдебните органи на другите държави-членки като равностойни на своите, което предполага не само доверие в адекватността на правилата на партньорите, но и доверие, че тези правила се прилагат правилно.
- (4a) Член 6 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ) и член 47 от Хартата за основните права на Европейския съюз гарантират правото на справедлив съдебен процес. Член 48 от Хартата гарантира зачитане на правото на защита. Директивата зачита тези права и следва да бъде прилагана в съответствие с това.*
- (5) Въпреки че **█ държавите-членки са страни по █ (ЕКПЧ) █**, опитът показва, че този факт сам по себе си не осигурява достатъчна степен на доверие в наказателноправните системи на другите държави-членки.
- (5a) Укрепването на взаимното доверие изисква по-последователно прилагане на правата и гаранциите, залегнали в член 6 от ЕКПЧ. То налага също така, чрез настоящата директива и други мерки, допълнително развитие, в рамките на Европейския съюз, на минималните стандарти, определени в ЕКПЧ и в Хартата за основните права на Европейския съюз.*
- (6) Член 82, параграф 2 от Договора предвижда установяването на минимални правила, приложими в държавите-членки, за улесняване на взаимното признаване на присъдите и съдебните решения, както и на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси с трансгранично измерение. Член 82, параграф 2, буква б) посочва "правата на лицата в наказателното производство" като една от областите, в които могат да се установят минимални правила.
- (7) Общите минимални правила следва да доведат до увеличаване на доверието в наказателноправните системи на всички държави-членки, което от своя страна следва да доведе до по-ефикасно съдебно сътрудничество в условията на взаимно доверие. Такива минимални правила следва да се прилагат в областта на устния и на писмения превод в наказателното производство
- (7a) На 30 ноември 2009 г. Съветът прие пътна карта за укрепване на процесуалните права на заподозрени лица и на обвиняеми в рамките на наказателното производство¹. В пътната карта се призовава за последователно приемане на мерки по отношение на правото на писмен и устен превод (мярка А), правото на информация за правата и информация*

за обвиненията (мярка Б), правото на правни съвети и правна помощ (мярка В), правото на комуникация с близки, работодатели и консулски служби (мярка Г) и по отношение на специални гаранции за заподозрени лица или обвиняеми, които са уязвими (мярка Д).

- (7б) *В Програмата от Стокхолм, приета на 10 декември 2009 г. Европейският съвет приветства пътната карта и я направи част от Програмата от Стокхолм (точка 2.4). Европейският съвет подчерта неизчерпателния характер на пътната карта, като призова Комисията да разгледа допълнителни елементи на минималните процесуални права на обвиняемите и заподозрените лица, както и да извърши оценка на това дали е необходимо да се разгледат други въпроси, например презумпцията за невинност, за да се насърчи по-добро сътрудничество в тази област.*
- (7в) *Настоящата директива се отнася до мярка А от пътната карта. Тя определя общи минимални стандарти, които да се прилагат в областта на устния и писмения превод при наказателни производства с оглед укрепване на взаимното доверие сред държавите-членки.*
- (7г) *Настоящата директива се основава на предложението за Рамково решение на Съвета относно правото на устен и писмен превод в наказателното производство¹, което беше представено от Комисията през юли 2009 г. и предложението за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно правото на устен и писмен превод в наказателното производство, което беше представено от Комисията през март 2010 г.²*
- (8) *Правото на устен и на писмен превод за лица, които не разбират езика на производството, е заложено в член 6 от ЕКПЧ, съгласно тълкуванието в съдебната практика на Европейския съд по правата на човека. Разпоредбите на настоящата директива улесняват практическото прилагане на тези права. За тази цел, настоящата директива е предназначена да гарантира на заподозряно лице или обвиняем правото на устен и на писмен превод в наказателното производство с оглед защитата на правото му на справедлив **съдебен процес**.*
- (9) *Предвидените в настоящата директива права следва да се прилагат, **като необходими съпътстващи мерки**, в изпълнението на европейска заповед за арест в границите, предвидени в настоящата директива. Изпълняващите държави-членки следва да осигуряват и да поемат разходите за устен и писмен превод за лицата, които не разбират или не говорят езика на производството.*
- (9а) *В някои държави-членки, на относително незначителни нарушения, например пътнотранспортни нарушения, извършени в широк мащаб, може да се отговори чрез налагане на санкция от компетентен орган, различен от съд, който има юрисдикция по наказателноправни въпроси, напр. след пътнотранспортна проверка. В подобни ситуации би било*

¹ *COM (2009) 338, 8.3.2009 г.*

² *COM (2010) 0082*

неразумно да се изисква компетентните органи да могат да предоставят всички права съгласно настоящата директива. Следователно, когато законодателството на държава-членка предвижда налагането на санкция по отношение на незначителни нарушения от страна на орган, различен от съд, който има юрисдикция по наказателноправни въпроси и когато санкцията може да бъде обжалвана пред такъв съд, настоящата директива се прилага единствено за производства в този съд след такова обжалване.

- (10) Настоящата директива следва да гарантира, че *съществува* безплатна и достатъчна езикова помощ, *позволяваща* на обвиняемите и заподозрените лица, които не говорят или не разбират езика на наказателното производство, пълноценно да упражняват правото си да се защитават, с цел осигуряване на справедливостта на наказателното производство.
- (10а) *На заподозрените лица или обвиняемите следва без забавяне да се предоставя устен превод. В определени случаи може да стане така, че да мине известен период от време преди да бъде предоставен устен превод, без това да представлява нарушение на изискването устен превод да се предоставя без забавяне, ако това е при разумни обстоятелства.*
- (10б) *Комуникацията между заподозряното лице или обвиняемия и неговия адвокат следва да бъде превеждана в съответствие с разпоредбите на настоящата директива. Заподозряното лице или обвиняемият следва да може, *inter alia*, да обясни на адвоката си своята версия за събитията, да посочи твърденията, с които не е съгласен и да го осведоми за всички факти, които следва да бъдат използвани за защитата му.*
- (10в) *С цел да се позволи подготвянето на защитата, комуникацията между заподозряното лице или обвиняемия и неговия адвокат в пряка връзка с всякакъв разпит или изслушване по време на производството, или с подаването на обжалване или други процедурни приложения, като например гаранция, следва да се превежда, когато това е необходимо, за да се гарантира справедливост на производството.*
- (10г) *Държавите-членки следва да гарантират, че съществува процедура или механизъм за проверка дали заподозряното лице или обвиняемият разбира и говори езика на наказателното производство и има нужда от помощта на устен преводач. Подобна процедура или механизъм предполага, че компетентният орган проверява по подходящ начин, включително чрез консултация със съответното заподозряно или обвиняемо лице дали то разбира и говори езика на наказателното производство и дали има нужда от помощта на устен преводач.*
- (10д) *При прилагане на настоящата директива устен и писмен превод следва да се предоставя на родния език на заподозряното лице или обвиняемия, или на всякакъв друг език, който те разбират и който им позволява пълноценно да упражняват правото си да се защитават, и гарантира справедливостта на съдебното производство.*

(10e) *Зачитането на правото на устен и писмен превод, залегнало в настоящата директива, не следва да нарушава други процедурни права, предвидени в националното законодателство.*

(11a) *Държавите-членки следва да гарантират възможност за упражняване на контрол върху адекватността на предоставен устен и писмен превод, при сезиране на съответните компетентни органи във връзка с конкретни случаи.*

(12) *Заподозряното лице или обвиняемият, или лицето, обект на производство за изпълнение на европейска заповед за арест, следва да има право да оспорва решение, че няма нужда от устен превод в съответствие с процедурите в националното законодателство. Това право не води до задължение за държавата-членка да осигури отделен механизъм или процедура за подаване на жалба, при които подобно решение може да бъде оспорвано, и не следва да нарушава приложимите срокове за изпълнение на европейска заповед за арест.*

(12a) *Когато качеството на устния превод се окаже недостатъчно за гарантиране на правото на справедлив съдебен процес, компетентните органи следва да могат да сменят назначения устен преводач.*

(14) *Задължението за грижа към заподозрените лица или обвиняемите, които са в потенциално уязвима позиция, по-специално поради физически увреждания, които нарушават способността им да комуникират ефективно, укрепва справедливото правораздаване. Следователно прокуратурата, правоприлагащите и съдебните органи следва да гарантират, че тези лица са в състояние да упражняват ефективно правата си, предвидени в настоящата директива, например като обръщат внимание на евентуална уязвимост, която нарушава способността на тези лица да следят производството и да бъдат разбирани, и като вземат подходящи мерки, за да гарантират тези права.*

(14a) *Когато се използва видеоконферентна връзка за целите на дистанционен устен превод, компетентните органи биха могли да прибягват до инструменти, разработени в контекста на европейското електронно правосъдие (напр. информацията относно съдилища с оборудване за видеоконферентна връзка или ръководства).*

(14b) *Настоящата директива следва да бъде оценявана в светлината на придобития практически опит. При необходимост, тя следва да бъде изменяна, за да се подобряват гаранциите, които предоставя.*

(15) *Гарантирането на справедливостта на производството изисква основните документи или поне **важните** части от тези документи да бъдат преведени за заподозряното лице или обвиняемия в съответствие с разпоредбите на*

настоящата директива. Някои документи следва винаги да бъдат считани за основни за тази цел и следователно да бъдат преведени, като например решенията за лишаване на лицето от свобода, обвинението/обвинителния акт и всяко съдебно решение/присъда. **Органите на държавите-членки са тези, които решават по собствена инициатива или при поискване от заподозряното лице или обвиняемия или неговия адвокат, кои други документи са важни за гарантиране на справедливостта на производството, които следователно също следва да бъдат преведени.**

(16a) Държавите-членки следва да улеснят достъпа до националните бази данни за заклетни устни и писмени преводачи, там където такива бази данни съществуват. В този контекст следва да се обърне специално внимание на целта да бъде предоставен достъп до съществуващите бази данни чрез европейския портал за електронно правосъдие, както предвижда плана за действие в областта на европейското електронно правосъдие, приет на 27 ноември 2008 г.¹

(16б) Настоящата директива следва да установи минимални правила. Държавите-членки следва да могат да разширят правата, посочени в настоящата директива, с цел да осигурят по-висока степен на защита също така в ситуации, които не се уреждат изрично от настоящата директива. Степента на защита никога не следва да бъде под стандартите, определени от Европейската конвенция за правата на човека или Хартата на основните права на ЕС, съгласно тълкуванието в съдебната практика на Европейския съд по правата на човека или Европейския съд.

(18) Разпоредбите на настоящата директива, които съответстват на гарантираните в ЕКПЧ или в Хартата права, следва да се тълкуват и изпълняват в съответствие с тези права, доразвити в съответната съдебна практика на Европейския съд по правата на човека и на Съда на Европейския съюз.

(19) Доколкото целта на настоящата директива, а именно постигането на общи минимални стандарти не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно поради мащаба и последиците на предлаганото действие, може да бъде по-добре постигната на равнище Съюз, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, посочен и определен в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(19a) Съгласно член 3 от Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода,

¹ **ОВ С 75, 3.3.2009 г., стр.1.**

сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Обединеното кралство и Ирландия са уведомили за желанието си да участват в приемането и прилагането на настоящата директива.

- (196) *В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския Съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящата директива и следователно не е обвързана с нея и не я прилага.*

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Приложно поле

1. Настоящата директива установява правилата относно правото на устен и на писмен превод в наказателното производство и в производството за изпълнение на европейска заповед за арест.
2. Тези права се прилагат за всяко лице от момента, в който лицето е осведомено от компетентните органи на държава-членка, **чрез официално уведомление или по друг начин**, че е заподозряно или обвинено в извършването на престъпление, до приключването на производството, което означава окончателното решаване на въпроса дали заподозряното лице или обвиняемият е извършил престъплението, **включително, когато е приложимо, постановяването на присъда и решението по възможно обжалване.**
3. **Когато законодателството на държава-членка предвижда налагането на санкция по отношение на незначителни нарушения от страна на орган, различен от съд, който има юрисдикция по наказателноправни въпроси и когато санкцията може да бъде обжалвана пред такъв съд, настоящата директива се прилага единствено за производства в този съд след такова обжалване.**
4. **Настоящата директива не засяга разпоредби от националното право относно присъствието на адвокат по време на етап от наказателната процедура и националните разпоредби относно правото на достъп на заподозряното лице или на обвиняемия до документи по време на наказателното производство.**

Член 2

Право на устен превод

1. Държавите-членки гарантират, че на заподозрени лица или обвиняеми, които не разбират или не говорят езика на съответното наказателно производство, се осигурява **незабавно** устен превод **■** по време на наказателно производство пред разследващи и съдебни органи, включително по време на полицейски разпит, по

време на всички изслушвания в съда и по време на всички необходими междинни изслушвания ■ .

2. *Държавите-членки гарантират, че когато е необходимо за осигуряване на справедливо производство, на заподозрените лица или на обвиняемите се осигурява устен превод за комуникация с техния адвокат в пряка връзка със всеки разпит или съдебно заседание по време на производството, или с подаването на обжалване или други процедурни приложения.*
3. *Правото на устен превод включва помощ за лица със затруднения в слуха или речта.*
4. *Държавите-членки гарантират, че съществува процедура или механизъм за проверка дали заподозряното лице или обвиняемия ■ разбира и говори езика на наказателното производство и има нужда от помощта на устен преводач.*
5. *Държавите-членки гарантират, че ■, в съответствие с процедурите, предвидени в националното им законодателство, заподозряното лице или обвиняемият имат право да оспорят решение, констатиращо, че устен превод не е необходим и, когато е осигурен устен превод, да се оплачат, че качеството на превода не е достатъчно за гарантиране на справедливо производство.*
6. *Когато е уместно, може да се използват технологии, като видеоконферентна връзка или комуникация по телефона или интернет, освен ако физическото присъствие на устен преводач не е необходимо за гарантиране на справедливо производство.*
7. *При производство за изпълнението на европейска заповед за арест, изпълняващата държава-членка гарантира, че компетентните Й органи предоставят устен превод в съответствие с настоящия член на всяко лице, субект на такова производство, което не разбира или не говори езика на производството.*
8. *Устен превод, осигурен съгласно настоящия член е с качество, достатъчно за гарантиране на справедливостта на производството, т.е. с качество, което гарантира, че заподозрените лица или обвиняемите в наказателното производство са запознати с делото, заведено срещу тях и могат да упражнят правото си на защита.*

Член 3

Право на писмен превод на основни документи

1. *Държавите-членки гарантират, че в разумен срок на заподозряно лице или обвиняем, който не разбира езика на съответното наказателно производство, се осигурява писмен превод ■ на всички документи, които са от съществено значение ■ за гарантиране на правото му да се защити и справедливостта на производството ■ .*

2. **Основни документи** включват **решения за лишаване на лице от свобода, обвинението/обвинителния акт** всяко съдебно решение/присъда.
3. **Компетентните органи решават във всеки отделен случай, дали някой друг документ е от съществено значение.** Заподозряното лице или обвиняемият или неговата защита могат да представят обосновано **искане за тази цел.**
4. **Не е необходим превод на пасаж** от основни документи, които не са от значение за запознаване на заподозрените лица или обвиняемите с делото срещу тях.
5. Държавите-членки гарантират, че в съответствие с **процедурите, предвидени в националното законодателство, заподозрените лица или обвиняемите имат право да оспорят решение, констатиращо, че не е необходим писмен превод на документи или пасаж** от тях и, възможност да се оплачат, ако качеството на превода не е достатъчно за гарантиране на **справедливо производство.**
6. При производство за изпълнение на европейска заповед за арест, изпълняващата държава-членка гарантира, че компетентните ѝ органи предоставят на всяко лице, предмет на такова производство, което не разбира езика, на който е изготвена или преведена европейската заповед за арест от издаващата държава-членка, **писмен превод на този документ.**
7. **Като изключение от общите правила, установени в параграфи 1, 2, 3 и 5 по-горе,** вместо писмен превод може да се осигури устен превод или устно резюме на **основните документи, посочени** в настоящия член, **при условие че не се засяга справедливият характер на производството.**
8. **Отказът от правото на превод на документи, посочен в настоящия член, следва да подлежи на изискването заподозрените лица или обвиняемите да са получили преди това правен съвет или да са били напълно запознати по друг начин с последствията от този отказ и отказът да бъде еднозначен и да бъде предоставен доброволно.**
9. **Устен превод, осигурен съгласно настоящия член е с качество, достатъчно за гарантиране на справедливостта на производството, т.е. с качество, което гарантира, че заподозрените лица или обвиняемите в наказателното производство са запознати с делото, заведено срещу тях и могат да упражнят правото си на защита.**

Член 4

Разходи за устен и писмен превод

Държавите-членки поемат разходите за устния и писмения превод, произтичащи от прилагането на членове 2 и 3, независимо от резултата от производството.

Член 5

Качество на устния и писмения превод

1. Държавите-членки вземат конкретни мерки, за да гарантират, че качеството на устния и писмения превод *отговаря на изискванията, посочени в член 2, параграф 6 и член 3, параграф 8.*
2. *За да гарантират подходящ устен и писмен превод и ефективен достъп до него, държавите-членки се стремят да съставят регистър или регистри на независими устни и писмени преводачи с необходимата квалификация. След като бъдат съставени, тези регистри следва да се предоставят на разположение на адвокатите и съответните органи.*
3. *Държавите-членки гарантират, че от устните и писмените преводачи се изисква да спазват поверителността на преводите, предоставени съгласно настоящата директива.*

Член 5а Обучение

Без да се засяга независимостта на съдебната система или различните начини на организация на съдебните системи в Европейския съюз, държавите-членки изискват от структурите, които отговарят за обучението на съдиите, прокурорите и съдебния персонал, участващи в наказателни производства, да отделят специално внимание на особеностите на комуникацията, осъществявана с помощта на устен преводач, с цел гарантиране на нейната ефикасност и ефективност.

Член 5б Водене на отчет

Държавите-членки гарантират, че когато разпитите на заподозряното лице или обвиняемия се провеждат от следствен или съдебен орган с помощта на устен преводач съгласно член 2, когато се предоставя устен превод или устно резюме на основни документи съгласно член 3, параграф 6, в присъствието на представител на такъв орган, или когато се прави отказ от права съгласно член 3, параграф 7, се води отчет на тези събития, като се използва процедурата за водене на отчет съгласно националното законодателство на съответната държава-членка.

Член 6

Клауза за запазване равнището на защита

Нищо в настоящата директива не се тълкува като ограничаващо или дерогиращо от което и да е от правата и процесуалните гаранции, които могат да бъдат предоставени съгласно Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, **съгласно Хартата на основните права на ЕС**, съгласно други съответни разпоредби на международното право или съгласно законите на която и да е държава-членка, които осигуряват по-високо ниво на защита.

Член 7

Изпълнение

1. Държавите-членки **въвеждат в сила** до ...*, **законовите, подзаконовите и административните разпоредби**, необходими ■ за спазване на ■ настоящата директива.
2. ■ Държавите-членки съобщават на ■ Комисията текста на разпоредбите, с които транспонират в тяхното национално право задълженията, наложени им съгласно настоящата директива.
3. **Когато държавите-членки приемат тези мерки, тези мерки съдържат позоваване на настоящата директива или се придружават от такова позоваване при тяхното официално публикуване. Методите за правене на такова позоваване се определят от държавите-членки.**

Член 8

Доклад

До ... ** Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка на степента, в която държавите-членки са взели необходимите мерки, за да се съобразят с настоящата директива, придружен, ако е необходимо, от законодателни предложения.

Член 9

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 10

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в

За Европейския парламент

За Съвета

Председател

Председател

PE439.397v02-00

16/21

RR\820134BG.doc

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

През 2004 г. Комисията представи предложение за директива на Съвета относно процесуалните права в наказателните производства на територията на Европейския съюз (СОМ (2004) 348), което обхващаше много широк кръг от въпроси. Парламентът подкрепи решително предложението, като изрази съгласие с Комисията, че доверието между държавите-членки в областта на съдебното сътрудничество ще се увеличи в значителна степен в резултат на хармонизиране на правата на лицата по време на разследвания и съдебни производства.

Въпреки това, поради неуспеха на държавите-членки да постигнат съгласие, обсъждането в Съвета на тази всеобхватна мярка беше прекратено през 2007 г. През втората половина на 2009 г. шведското председателство поднови усилията под формата на обща „пътна карта” (ОВ С 295, 4.12.2009 г., стр.1) за укрепване на процесуалните права на заподозрени лица или на обвиняеми в рамките на наказателното производство, която очерта подход „стъпка по стъпка“ вместо единна всеобхватна мярка.

Европейският съвет приветства приемането на пътната карта от Съвета, в която бяха предвидени пет мерки от обхвата на предложението от 2004 г.: правото на устен и на писмен превод; правото на информация за правата и за обвиненията (декларация за правата); правото на правни съвети и правна помощ; комуникацията с консулски служби и трети страни, като например работодател, семейство или приятели, както и правото на уязвими обвиняеми да получат специална помощ и гаранции. Освен това се предвижда Зелена книга относно предварителното задържане.

В Програмата от Стокхолм Европейският съвет прикани Комисията да представи предложенията, предвидени в пътната карта, с цел бързото ѝ прилагане, да разгледа позадълбочено елементите на минималните процесуални права на обвиняемите и заподозрените лица, както и да извърши оценка на това дали е необходимо да се разгледат други въпроси, например презумпцията за невинност, за да се насърчи по-доброто сътрудничество в тази област.

През юли 2009 г., като първа мярка от пътната карта, Комисията представи предложение за рамково решение на Съвета (СОМ (2009)338), което е посветено изцяло на правото на устен и писмен превод в наказателното производство. Бяха проведени консултации с Европейския парламент и докладчикът по настоящия доклад изготви проектодоклад (2009/0101 – PR/793491 – PE 430.359v01-00), на който обаче не беше даден ход поради влизането в сила на Договора от Лисабон. За съжаление в случая става въпрос за минималистичен подход по отношение на демократичното участие: Европейският парламент не е консултиран нито относно пътната карта, нито относно резолюцията за практическото прилагане на рамковото решение относно правата, свързани с езика.

Поради практически причини през декември 2009 г. Комисията не беше в състояние да представи ранно предложение за директива относно езикови права и по тази причина това бе сторено от група държави-членки (PE-CONS 1/10), като съдържанието отразява постигнатото през октомври 2009 г. споразумение между 27-те правителства относно

рамковото решение в контекста на тогавашното изискване за единодушие.

Позиция на докладчика

Наказателното и съдебното сътрудничество на ЕС се развива по небалансиран начин, като се отдава по-голям приоритет на нуждите на наказателното преследване и на правоприлагането, отколкото на правата на защитата, и липсата на утвърдени процесуални гаранции за лица, субекти на производство в съдебни системи, чийто език тези лица разбират слабо, представлява празнота, която трябва да се попълни.

По този начин подновеният импулс за процесуални права следва да бъде приветстван и въпреки че този подход „стъпка по стъпка” не е възможно най-добрият, той е по-добър от пълно бездействие и затова е важно да се запази инерцията. Не само пътната карта трябва да се приключи, но и в близко бъдеще трябва да се предприемат допълнителни мерки за изграждане на доверието и укрепване на правата: правото на определяне на мярка за неотклонение гаранция на чуждестранни обвиняеми на недискриминационна основа е спешен приоритет. Всички предложения по пътната карта следва да се представят възможно най-скоро, тъй като процесуалните права са тясно свързани помежду си. Например, правото на ефективен устен и писмен превод може да бъде нарушено от недостатъчната информация за правата или от липсата на навременни или безплатни правни съвети. Всички допълнителни разходи, които директивата ще предизвика за държавите-членки, са свързани с неподлежащите на намаление разходи за гарантиране на справедливи съдебни процеси и за предотвратяване на съдебни грешки, и те ще се балансират от по-малкото разходи поради по-малкия брой скъпи обжалвания и отлагания. Всяка резолюция относно най-добри практики, евентуално приета като съпътстваща директивата, следва да съдържа решителни практически мерки, които ще засилят прилагането на правата, посочени в директивата.

Придържането към стандартите на Европейската конвенция за защита на правата на човека (ЕКПЧ) трябва да е в основата на взаимното доверие, върху което се основава взаимното признаване на ЕС в съдебните производства, и трябва да определя минималните стандарти, които трябва да се спазват от всички държави-членки на ЕС. Следователно правата, предвидени в настоящата директива, се основават на член 5 (право на свобода и сигурност) и член 6 (право на справедлив съдебен процес) от Конвенцията. Въпреки че съществуват много ситуации, спрямо които член 5 се прилага, но за които мярката на ЕС не намира приложение, напр. настаняване в психиатрично заведение, е уместно неговото посочване. Член 5 урежда правото на лицата да не бъдат задържани, освен в съответствие с „процедури, предвидени от закона”, и следователно неговият обхват е по-широк от съдебното производство; това е отразено в прилагането на настоящата директива спрямо разпита в досъдебното производство.

Тъй като ЕС се стреми към създаване на единна област на правосъдие с общи правила и интензивно сътрудничество, директивата и следващите мерки трябва не само да зачитат ЕКПЧ, но и да надграждат върху нейното съответствие с Хартата на Основните права на ЕС, за да бъдат определени на по-високо равнище стандарти за защита на заподозрени и обвиняеми лица.

Настоящият доклад изменя предложението на държавите-членки по няколко начина, включително:

- позоваване на Хартата на основните права на Европейския съюз, както и на ЕКПЧ;
- приложимост на правата от момента на разпита или на ареста, но също чрез разбиране за подозрението, без заподозреният да е информиран за това от органите;
- разширяване обхвата на правата с цел обхващане на всички етапи на производството, включително постановяването на присъда, обжалването и задържането до окончателно приключване на наказателното производство;
- посочване, че заподозряното лице следва да научи за правата си в писмена форма;
- помощ за лица, които страдат от физически или умствени увреждания, с цел компенсиране на липсата на езикови умения;
- устен превод на комуникацията между заподозрения и неговия адвокат и писмен превод на правния съвет;
- превод на писмени документи, който включва всички основни за делото документи;
- подаване на жалби пред съдебен орган и установяване на механизъм за подаване на жалби;
- прибавяне на разпоредби за обучение и за правоспособност и регистрация на устни и писмени преводачи;
- прибавяне на допълнителни гаранции: относно записи, предоставяне на необходимото време и средства и създаване на процесуални срокове за отчитане на нуждите от писмен и устен превод.

ПРОЦЕДУРА

Заглавие	Право на устен и писмен превод в рамките на наказателните производства	
Позовавания	00001/2010 – C7-0005/2010 – 2010/0801(COD)	
Водеща комисия Дата на обявяване в заседание	LIBE 8.2.2010	
Подпомагаща(и) комисия(и) Дата на обявяване в заседание	JURI 8.2.2010	
Неизказано становище Дата на решението	JURI 8.3.2010	
Докладчик(ци) Дата на назначаване	Baroness Sarah Ludford 26.1.2010	
Разглеждане в комисия	17.3.2010	10.6.2010
Дата на приемане	10.6.2010	
Резултат от окончателното гласуване	+: 38	
	–: 1	
	0: 0	
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Jan Philipp Albrecht, Sonia Alfano, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Carlos Coelho, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, H�el�ene Flautre, Kinga G�al, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in ‘t Veld, Teresa Jim�enez-Becerril Barrio, Juan Fernando L�opez Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Nuno Melo, Claude Moraes, Carmen Romero L�opez, Birgit Sippel, Csaba S�ogor, Rui Tavares, Axel Voss, Tatjana �Zdanoka	
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Edit Bauer, Andrew Henry William Brons, Anna Maria Corazza Bildt, Ioan Enciu, Ana Gomes, Станимир Илчев, Мария Неделчева, Zuzana Roithov�a, Ernst Strasser, Kyriacos Triantaphyllides, Rainer Wieland, Cecilia Wikstr�om	
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	George Lyon, Diana Wallis	